

Соклангыч кешел?р турында байтак иштерг? туры кил?. Аларны? язмышына багышланган кинолар т?шер?л?р, телевидение тапшырулары ?зерлил?р, китаплар язалар. Алар авыр тормыш х?ленд? калучылар ?чен “?мет йолдызы”на ?верел?. Аларны? язмышына к?з салучылар “Тырышса?, була ик?н! Бу д?ньяда ?з к?че??, с?л?те?? таянып та югары ?рл?р яулап була ик?н”, диг?н фикерг? кил?. Бакса?, андый кешел?р ?зебезне? арада яши. “Саранский кооперативный институт (филиал) Российского университета кооперации (СКИ)»ны? т?п бинасында Роза Х?мз? кызы Исеева мине елмаеп каршы алды. Танышымны? биографиясен? к?з салам. 1948нче елны? 26нчы маенда Азербайджанны? Баку ш????ренд? нефть чыгаручы Х?мз? Идрис улы бел?н Хариб? ?бб?с кызы (кил?се елга 95ен тутырыр, Алла кушса) Каримовлар гаил?сенд? д?ньяга кил?. Роза ханымны? ?тисе Х?мз? Идрис улы (7 ноябрь 1917 елгы) Б?ек Ватан сугышыннан кайткач, Баку нефтяннигы булып эшли. Роза кызына бер яшь тулгач, гаил?се бел?н туган ягына, Мордовияне? башкаласы Саранск ш????рен? к?чеп кил?л?р. Сарансктагы ТЭС - 1д? т?эмин ит?че (снабженец) булып эшк? урнаша. Башкалабызда тагы ике кызы туа. Тик б?хете озакка сузылмый Х?мз? Идрис улы Каримовны?, 1967нче елны ?л?. Беренче кызы Розаны? у?ышларына туйганчы с?енерг? д? ?лгерми кала.

1966нчы елда Х?мз? кызы Роза ш????рне? 17 номерлы унбереллык урта м?кт?бен к?меш медаль бел?н т?мамлай. Башта эшт? чыныга ул, ? со?ыннан, биш ел чамасы т?зелешт?

эшл?г?н ?лгер, барлык эшт? актив Роза Хамзеевна Н.П. Огарев исеменд?ге университетыбызны? экономфагына укырга кер?. «Корал кемнеке — заман шуныкы», дил?р. Иркен тормышка юл ярып баручы халкыбызны? коралы — аны? ??н?ре, белеме. 1971нче елны Роза Х?мз? кызы у?ышлы «Планирование промышленности, экономист» б?леген т?мамлай. Ул 1971 - 1986 елларда финанс - икътисад ??м промышленностьне оештыру кафедрасында ассистент, бухучет ??м статистика кафедрасында ?лк?н укытучы буларак хезм?т ит?. Со?ыннан М.В.Ломоносов исеменд?ге МГУ аспирантурасына (читт?н торып) укырга кер?. 1984нче елны икътисад ф?нн?ре кандидаты (кандидат экономических наук), ? 1986нчы елны доцент исеме бирел?. Шул ук елны университеттан институтка кафедра ?ит?кчесе булып эшк? к?ч?. Роза Хамзеевнаны? б?генг? барлыгы 47 ел стажы бар. ? 42 еллык педстажы эчен? биш (1986 - 91) ел хисап ??м контроль кафедрасы м?дире, аннан 10 (1991-2000) ел шул ук белгечлек буенча факультет деканы вазыйфалары кер?. Т?рле ?ирл?рд? стажировкаларда, ф?нни семинарларда, галимн?рне? т?рле конкурсларында (бернич? тапкыр ?и??че) катнаша, ике тапкыр Н.П.Огарев премиясе лауреаты. Аны? тырышып башкарган ф?нни эшч?нлеге н?ти??се — студентлар ?чен д?реслекл?р, эш д?фт?рл?ре, икътисад темасына кызыклы хезм?тл?р ??м м?кал?л?р. Роза Хамзеевна Исеева Мордовияне? атказанган югары м?кт?п хезм?тк?ре исемен горур й?рт?. Бу исем а?а юкка гына бирелм?г?н. Югары м?кт?п хезм?тк?ре гомере бие укытучы булырга хыялланган. Хыялын тормышка ашыра да белг?н. Аралашканда:

— Мине, м?кт?пт? укыган чакта ук, башлангыч сыйныф укытучысы Кулагина Людмила Петровна математика д?ресл?рен ?зе урынына алып барырга калдыра иде. Укытучылыкка шунда м?х?бб?т т?рбиял?нг?ндер инде, - ди аралашканда Роза Х?мз? кызы. Укытучылык турында фикер й?ртк?нд? ул: «... югары м?кт?пт? конкуренцияг? с?л?тле, заман тал?пл?ренн?н чыгып эш ит? бел? торган белгеч ?зерл?г?нд? укытучылар укучыларына д?нья я?алыкларын и? беренче булып ?иткерерг? тиеш, ч?нки заман икътисады турында фикер т?рлелеге шактый каршылыклы, — диде. Укытучылар заманнан артта калырга тиеш т?гел. Икътисад (экономика) — минем ?лк?. Мин бу эшк? ?йр?ндем, бу юн?лешт? гомерем бие эшл?дем, тылым - гаил?м, туганнарым, дусларым, хезм?тт?шл?рем, ?ит?кчел?рем - нык булганга у?ышларга ирештем. Шуны ?йт?се кил?: нинди ген? у?ышка ирешс?? д?, туктап торырга ярамый. Туктаусыз х?р?к?т ит?че, алга карап яш??че ген? максатына иреш?ч?к». ? студентлары турында сорагач мавыктыргыч иттереп, бигр?к татар милл?тле Белозерье студентлары Г?з?л, Адил?, Назил?л?р турында аерым яктылык бел?н с?йл?де. Укытучы бел?н укучылары арасында татулык барлыгы к?ренеп тора. Бик к?пл?р у?ыш-ларны? сере бел?н кызыксына. Шул сорауны мин д? а?а юлладым, ул:

“...Мин ф?н кешесе ф?н д?ньясына атлаган юлымда ял белми эшл?дем, б?йр?мн?р турында ?йт?се д? юк. “Учет и анализ деятельности хозрасчетных бригад в условиях функционирования АСУП” темасына язылган хезм?тем шул вакыт ?чен к?н кадагына суккан м?сь?л?г? багышланды. Производстводан чыкмый торып к?з?т?л?р, эзл?н?л?р ген? к?н тал?п итк?н производство системаларын автоматизациял?? м?сь?л?л?рен х?л ит? юлларын табарга булышты. Чит ил белгечл?рене? хезм?тл?рен? д? к?з?т?л?р алып бардым ??м шу?а н?ти??л?р д? югары иде.” – диде Роза Хамзеевна Исеева.

Язмыш им?нд?й нык ирл?рне д? сындыра, дил?р, ? ул сынмый-сыгылмый. Тормыш турында с?йл?г?нд? бу асыл затны? яш?? д?ртен, тырышлыгын к?пл?рг? ?рн?к итеп куясы кил?. Ч?нки планлаштырган ??рбер эшен азаккы ноктасы ?итк?нче тырышып башкара ??м у?ышын да ?ыеп бара. Роза Х?мз? кызы ф?н бел?н ген? чикл?нми, Али Алим улыны? тугърылыклы тормыш ипт?ше, х?ст?рлекле ?ни д? ул. Уллары Андрей олы юлда; вузны да т?мамлаган, армия сафында да хезм?т итеп кайткан, б?ген ?йб?т кен? эшли. Балачакта ??й к?нн?ре Кривозерье авылына ?тисене? ?нисенд? (?нисене? ?нисе ирт? бакый д?ньяга к?чк?н), ?бил?ренд? ?ч се?ел – Надия, Галия, Роза ял ит?рг? яратканнар. Шунда Роза Х?мз? кызы татар м?хитен? чумган да инде. Б?ген т?мле-т?мле беленн?р, п?р?м?ч, ч?к-ч?к, б?леш оста пешер?. Саранска килг?н татар концертларыннан калмый, яратып карый; к??еле халкы бел?н берг?.

Б?хетле булу н?рс? ик?н со? ул диг?н сорауны д?ньядагы ??рбер кеше ?з-?зен? бер тапкыр булса да бир?. ? а?а ?авап табу гомерл?р буена сузыла. Бу четерек ле сорауны Роза Хамзеевнага бирерг? батырчылык иттем.

- Мин б?хетле кеше, ч?нки минем яраткан эшем бар, гаил?м, дусларым, хезм?тт?шл?рем х?рм?тли - аепларга урын юк. Яраткан язучым Омар Хайамны? “Рубаи” сында шундый с?зл?р бар: “...На свете лучше счастья нет и лучше нет награды, чем доброты оставить след в сердцах живущих рядом”. Тырыш хезм?тем аркасында гына барысына ирештем, - ди Роза Хамзеевна. Ми?а калса, зур б?хет ул тормыш м?йданында ?з урыны?ны табып, к??ел тулылыгы бел?н яш??. Кешел?рг? яхшылык ит?рг? курыкмау да б?хетне? бер

чаткысы. Й?р?ге?не яраткан эше?? биреп эшл?? д?.

Наил? Насырова